

JUNI 2011

DESKRIPTIV ANALYSE
Af forsker Sannie Vester Thorsen
svt@arbejdsmiljoforskning.dk

Arbejdsmiljø og helbred i Danmark 2010

Tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet

Tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet indgår i NFA's landsdækkende spørgeskemaundersøgelse 'Arbejdsmiljø og helbred i Danmark 2010'.

Nedenstående analyse gennemgår resultaterne baseret på svar fra erhvervsaktive deltagere i aldersgruppen 50 til 59 år. Resultaterne viser deltagernes svar på spørgsmål om tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet indenfor forskellige jobgrupper, aldersgruppen 50-59 år og forskellige køn.

Læsevejledning

Inden du læser selve analysen, vil vi anbefale dig at [læse den korte beskrivelse af, hvad du kan lægge i resultaterne](#).

Hovedkonklusioner

- **Jobgrupper:** Selvstændige og højtuddannede planlægger en senere tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet end gennemsnittet, hvorimod fysisk hårdt arbejde og lav uddannelse forøger risikoen for at planlægge tidlig tilbagetrækning.
- **Alder:** To tredjedele af de 50-59-årige erhvervsaktive planlægger at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet, før de når folkepensionsalderen (65 år).
- **Køn:** Kvinder planlægger at forlade arbejdsmarkedet tidligere end mænd.

Kort om tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet

Tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet er bl.a. interessant i forhold til, hvilke arbejdsmiljøfaktorer der kan fastholde den ældre generation længere tid på

>

- > arbejdsmarkedet. Baggrunden er, at vi i den vestlige verden lever længere end tidligere og føder færre børn end før. Dette har ændret aldersfordelingen i samfundet, så gruppen af folk på 60 år og derover omfatter en stadig større andel af befolkningen. Sammenligner man Danmark med resten af Europa, er arbejdsmarkedsdeltagelsen blandt ældre over middel.

Spørgsmål om planlagt tilbagetrækning

Den nationale undersøgelse 'Arbejdsmiljø og helbred i Danmark 2010' indeholdt et spørgsmål om tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, henvendt til arbejdstagere på 50 år og derover:

- Hvornår planlægger du at trække dig tilbage fra arbejdsmarkedet?

Svarmulighederne omfattede:

- ... blive ved, til jeg er 66 eller ældre
- ... blive ved, til jeg bliver 65 år
- ... holde op, når jeg er 62 eller 64 år
- ... holde op, når jeg er 60 eller 61 år
- ... holde op, når jeg fylder 60 år.

Tabellerne viser, hvor stor en andel af de 50-59-årige, der planlægger at trække sig tilbage, før de er 65 år.

Resultater om tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet

Jobgrupper

- Selvstændige planlægger en senere tilbagetrækning end gennemsnittet. Det samme gør højtuddannede, både indenfor det offentlige og private.
- De jobgrupper, der planlægger at forlade arbejdsmarkedet tidligst, er typisk lavt uddannede med fysisk hårdt arbejde, såsom rengøringsassistenter og slagteriarbejdere, men også pædagoger og pædagogmedhjælpere planlægger at trække sig tilbage tidligere end gennemsnittet.

Svarprocenterne i undersøgelsen varierer med køn og alder. NFA har derfor foretaget en række specialanalyser, som viser, at variationen i svarprocenter i praksis ikke ændrer på hvilke jobgrupper, der ligger højt i ovenstående analyser.

Se svarene om tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet fra alle deltagerne i undersøgelsen, fordelt på jobgrupper.

Alder og køn

- To tredjedele af danskerne i alderen 50-59 år forventer at trække sig tilbage før den nuværende folkepensionsalder (65 år), en tredjedel forventer at forblive på arbejdsmarkedet til de er mindst 65 år.
- Kun 16 % af mændene og 7 % af kvinderne afkrydser den højeste alderskategori og angiver, at de planlægger at blive til de er 66 år eller ældre (er ikke vist i figurene).
- Mænd planlægger at blive længere på arbejdsmarkedet end kvinder.

Se svarene om tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet fra alle deltagerne i undersøgelsen, fordelt på alder og køn.

>

>

Læs mere om tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet

Når arbejdstagere forlader arbejdsmarkedet, kan det skyldes flere ting. For eksempel kan dårligt helbred eller ringe arbejdsevne samt et dårligt psykisk arbejdsmiljø få arbejdstagere til at forlade arbejdsmarkedet. Økonomi er også en vigtig faktor. Tidligere undersøgelser, gennemført af NFA, tyder dog på, at en relativ høj andel af den ældre generation vil kunne 'overtales' til at blive længere, hvis de får mulighed for at opnå en række tilpasninger på arbejdspladsen eller får et økonomisk incitament til at forblive i arbejde.

Fastholdelse af seniormedarbejdere på arbejdsmarkedet – resultater af den Nationale arbejdsmiljø tværsnitsundersøgelse, notat fra NFA, 2011.